

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

4. Controlling skin microbiome as a new bacteriotherapy for inflammatory skin diseases - PMC URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9434865>

5. Advances in Microbiome-Derived Solutions and Methodologies Are Founding a New Era in Skin Health and Care URL: <https://www.mdpi.com/2076-0817/11/2/121>

РОЛЬ ВІРУСІВ ГЕПАТИТУ В І С В РОЗВИТКУ РАКУ ПЕЧІНКИ

Леся ГРИЦАК, Володимир ШИРОБОКОВ

*Здобувач вищої освіти III курсу медичного факультету № 1
Науковий керівник: д. мед. н., академік НАН України, професор*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Актуальність. Згідно із даними ВООЗ, рак печінки (гепатоцелюлярна карцинома) посідає 8-е місце серед найбільш поширених злоякісних пухлин і 3-тє місце — серед причин онкологічної смертності. Близько 80% випадків захворюваності на рак печінки спричинені цирозом найчастіше вірусної етіології, а саме вірусами гепатиту В (HBV) і С (HCV). Все частіше діагностують гепатоцелюлярну карциному і в Україні. Тому вивчення ролі вірусів гепатиту В і С в етіології раку печінки набуло сьогодні особливої актуальності.

Мета дослідження: з'ясувати молекулярні закономірності і мікробіологічні особливості ролі вірусів гепатиту В і С у розвитку первинного раку печінки.

Матеріали і методи. У ході вивчення літератури було з'ясовано, що при гепатитах В і С спостерігається широкий спектр клінічних проявів - від гострої інфекції до персистенції вірусів з послідовним розвитком хронічного гепатиту, цирозу і ,як наслідок, гепатоцелюлярної карциноми.

Механізми молекулярної активності вірусу гепатиту В обумовлені поверхневими антигенами HBsAg та нуклеокапсидними вірусними білками - антигенами С і Е. Зокрема, у 70-90% хворих на гепатит В виявляють

антиген HBs, здатний пригнічувати функціональну активність антионкогена p53. А в ядрах гепатокарциноми нерідко присутній білок X – основний чинник онкогенезу, активатор HBV, антитіла до якого виявляють в організмі хворих.

Було з'ясовано, що морфологічно віропатична активність гепатиту В проявляється у вигляді матово-склоподібних і пісочно-ядерних гепатоцитів. Перші містять надлишок антигену HBsAg, другі – HBcAg.

Віропатична активність гепатиту С пов'язана з його участю в розвитку жирової дистрофії гепатоцитів. Морфологічно поверхневі глікопротеїни вірусу E1 та E2 сприяють його інтеграції в клітинний геном, а core білок порушує метаболізм ліпідів, що, у свою чергу, веде до фіброзування тканини печінки. Активації онкогенних сигнальних шляхів та порушенню проліферації сприяють також білки NS3 і NS5A.

Результати. Отже, виходячи із вищесказаного, можемо зробити висновок, що існує 3 основні механізми, які сприяють розвитку первинного раку печінки в осіб, інфікованих вірусами гепатиту В і С: 1) запалення печінки і регенерація через руйнування імунною системою інфікованих гепатоцитів; 2) інтеграція геному вірусу в організм хазяїна; 3) експресія вірусних білків і порушення ними сигнальних шляхів та механізмів проліферації.

Висновок. Враховуючи множинність шляхів передачі вірусів гепатитів В і С, і те, що основними чинниками зараження ними є контамінована кров, важливою постає проблема превентивного захисту і профілактики поширення HBV і HCV, що, у свою чергу, сприятиме зниженню захворюваності на рак печінки.

Список використаної літератури

1. Вірусний гепатит В у новонароджених дітей: Навчально-методичний посібник / За ред. Гиріна В.М.-К., 2001.-90 с.

2. Вірусні гепатити з парентеральним шляхом передачі: збудники, маркери інфекції, поширення та лабораторна діагностика. Навчальний посібник /за ред. І.В.Дзюблик.-Суми.-2018.-238 с.

ВИЗНАЧЕННЯ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ У ЗБУДНИКІВ ESKAPE

Анастасія ДИННИК, Олена КОСТЮК
*Здобувачка вищої освіти II курсу фармацевтичного факультету
Науковий керівник: к. псих. н., доцентка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Резистентність до антимікробних препаратів (АМР) стає все більшою загрозою для суспільства, адже має вплив не лише на здоров'я людини, а й збільшує затрати на фінансування медичних послуг та енергоресурси медичних працівників. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) прогнозує, що до 2050 року щорічно вмиратиме 10 мільйонів людей внаслідок неефективності антимікробної терапії, пов'язаною з АМР. Вона є наслідком природної еволюції та адаптаційних процесів бактерій, які виникли внаслідок некоректного та недоцільного вживання антибіотиків, що підвищує ризик поширення інфекції, інвалідності та смерті. Патогени ESKAPE (*Escherihia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Acinetobacter baumannii*, *Pseudomonas aeruginosa* та *Enterobacter spp.*) розвинули механізми резистентності до оксазолідинонів, ліпопептидів, макролідів, фторхінолонів, тетрациклінів, β -лактамів, комбінацій β -лактаму, інгібіторів β -лактамази та антибіотиків, які є останньою лінією захисту, включаючи карбапенеми, глікопептиди та поліміксини. Ці патогени також включені до списку Глобального плану дій щодо АМР, Міжвідомчої координаційної групи ООН та Глобальної групи лідерів «Одне здоров'я». Для комплексної оцінки чутливості збудників ESKAPE рекомендується комбінувати різні методи, включаючи фенотипові, генотипові та протеомічні